

2017

Závěrečná správa

Kontrola systému uzatvárania, registrácie, vecného a finančného plnenia zmlúv rokov 2013 až 2016

Závěrečná správa

**Kontrola systému uzatvárania, registrácie, vecného
a finančného plnenia zmlúv rokov 2013 až 2016**

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitřík, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCI KONTROLNEJ AKCIE

JUDr. Jana Pinčeková

Bratislava, september 2017

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ.....	4
ZOZNAM TABULIEK.....	4
ZOZNAM GRAFOV	4
ZHRNUTIE.....	5
1 ZAMERANIE KONTROLNEJ AKCIE	6
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE.....	6
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA	6
3.1 MDV SR	6
3.2 MH SR.....	8
4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU	10
5 TÍM KONTROLÓROV.....	11
ZÁVER.....	11
KONTAKT	11
PRÍLOHA Č. 1.....	12

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ

SKRATKA / SKRÁTENÉ POMENOVANIE	VÝZNAM
AKMG	Advokátska kancelária Mgr. Matúša Gémeša
BAT	Bratislavská teplárenská, a. s.,
CRZ	Centrálny register zmlúv
Deloitte	Deloitte Advisory, s. r. o.
KPMG	KPMG Slovensko, spol. s r. o.
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
NDS	Národná diaľničná spoločnosť, a. s.
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
SSC	Slovenská správa ciest
VÚD	Výskumný ústav dopravný, a. s.
zákon o rozpočtových pravidlách	Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Čerpanie prostriedkov vo vybraných službách MDV SR, v eurách	12
Tabuľka č. 2: Čerpanie prostriedkov vo vybraných službách MH SR, v eurách	12

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Vývoj čerpania verejných prostriedkov na vybrané oblasti služieb	8
Graf č. 2: Vývoj čerpania verejných prostriedkov na právne služby	8
Graf č. 3: Vývoj čerpania verejných prostriedkov na poradensko-konzultačné služby	8
Graf č. 4: Výdavky za vybrané oblasti služieb za obdobie 2013 až 2016	9
Graf č. 5: Vývoj výdavkov vo vybraných oblastiach služieb, v eurách.....	9

ZHRNUTIE

Služby predstavujú významný podiel na výdavkoch verejnej správy. Doterajšie skúsenosti z kontrolnej činnosti poukázali na to, že v rezortoch MH SR a MDV SR dochádza k uzatváraniu veľkého počtu zmlúv s externými poskytovateľmi služieb a následne k vysokému čerpaniu verejných prostriedkov v tejto oblasti.

V nadväznosti na objem vynaložených verejných prostriedkov, ich medziročný nárast, ako aj opakujúcich sa dodávateľov vo vybraných oblastiach služieb sa kontrola zamerala na právne služby, poradensko-konzultačné služby a štúdie, expertízy a posudky.

Hlavným cieľom kontroly bolo zhodnotenie opodstatnenosti zmluvných vzťahov vo vybraných oblastiach služieb, vrátane preverenia kvality dodaného predmetu zmluvy kontrolovanému subjektu a postup jeho ďalšieho využitia.

Na **MDV SR** bolo, v rámci kontrolovaného obdobia, čerpanie verejných prostriedkov za vybrané oblasti služieb, najvyššie v roku 2015 – 14 757 091,40 eur. Medziročný nárast v porovnaní s rokom 2014, kedy čerpanie dosiahlo 3 362 399,51 eur, predstavuje 11 394 691,89 eur. (Graf č. 1.)

Najvýraznejší nárast čerpaných verejných prostriedkov v rámci kontrolovaného obdobia bol zaznamenaný pri právnych službách, kde výška čerpaných prostriedkov za rok 2016 oproti roku 2013 stúpila o 866 396,70 eur, konkrétne zo sumy 51 493,59 eur na 917 890,29 eur. (Príloha č. 1.)

V oblasti poradensko-konzultačných služieb bol najvyšší medziročný nárast zaznamenaný v roku 2015. Čerpanie verejných prostriedkov sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2014 zvýšilo z 1 252 146,20 eur na 12 048 730,00 eur, teda o 10 796 583,80 eur. (Príloha č. 1.)

NKÚ SR kontrolou na MDV SR zistil nedostatky pri samotnom uzatváraní zmlúv a ich dodatkov, pri ich zverejňovaní aj pri fakturácii na základe zmlúv. Zistené boli aj nedostatky týkajúce sa úplnosti podpornej dokumentácie potvrdzujúcej vykonanie uhradených služieb.

Závažnejšie zistenia boli identifikované v oblasti poradensko-konzultačných služieb. Štúdia uskutočniteľnosti pre projekt Atlas pasívnej infraštruktúry bola spracovaná až po realizácii verejného obstarávania. Napriek tomu, že v súvislosti s projektom bolo spoločnosti KPMG uhradené zo štátneho rozpočtu 154 688,40 eur, MDV SR v máji 2017 postup zadávania zákazky Atlas pasívnej infraštruktúry zrušilo.

Na základe realizačnej zmluvy s Deloitte uhradilo MDV SR za tri dokumenty, súvisiace so stratégiou rozvoja verejného prístavu v Bratislave a s analýzou vodnej dopravy, celkom 517 860,00 eur. V dokumentoch sa opakovane vyskytovali obsahovo identické časti. Finalizácia

sektorovej analýzy vodnej dopravy za sumu 71 820,00 eur bola rozsahom pridaných aktualizácií finančne nadhodnotená.

Štúdia realizovateľnosti zavedenia jednotného štandardu cestovných poriadkov verejnej dopravy za 175 140,00 eur navrhla postup, ktorý v súčasnosti nemá oporu v platnej legislatíve. Nebol realizovaný žiaden projekt, ktorý by bol priamo prepojený na uvedenú štúdiu.

Z kontroly ďalej vyplynulo, že v oblasti právnych služieb uhradilo MDV SR na základe dvoch realizačných zmlúv AKMG za obdobie dvoch rokov 1 111 541,93 eur. Mzdové prostriedky vynaložené na zamestnancov odboru právneho za štyri roky, vrátane odmien, pritom predstavovali sumu 518 409,06 eur. Na odbore právnych služieb bolo v priebehu kontrolovaného obdobia 8 až 9 zamestnancov (vrátane riaditeľa odboru).

Na základe jednej realizačnej zmluvy boli AKMG uhradené verejné prostriedky v celkovej sume 370 421,93 eur, z ktorej podstatnú časť 83 % tvorila úhrada za vypracovanie právnych analýz. Poskytovanie právneho poradenstva predstavovalo len 17 %.

AKMG vypracovala právnu analýzu posudzujúcu, či uzatvorením dodatkov k Zmluve o dopravných službách vo verejnom záujme, ktoré boli výsledkom balíčka opatrení v železničnej doprave, môže dôjsť k diskriminácii iných dopravcov. Právna analýza za 73 432,80 eur potvrdzovala už prijatý balíček opatrení v osobnej železničnej doprave.

NKÚ SR kontrolou zistil, že MDV SR v oblasti poradensko-konzultačných služieb zadávalo na základe rámcových dohôd na zabezpečenie trvalých a analytických činností VÚD úlohy, ktoré malo zabezpečovať vlastnými zamestnancami, prípadne ich mohlo delegovať na NDS a SSC.

V rokoch 2013 – 2016 bolo za analyzované oblasti služieb zo strany **MH SR** vynaložených celkovo 6 894 456,61 eur. Hlavnú časť výdavkov čerpalo ministerstvo na oblasť právnych služieb, strážnych služieb a propagácie – spolu cca 80 % z uvedenej sumy. (Graf č. 4.) Čerpanie výdavkov v skúmaných oblastiach počas analyzovaného obdobia nebolo vždy rovnomerné, ale v určitých prípadoch bol pre niektoré oblasti zaznamenaný výrazný nárast výdavkov. (Graf č. 5.) Najvyššie čerpanie verejných prostriedkov za vybrané oblasti služieb bolo v rámci kontrolovaného obdobia v roku 2016 – v sume 2 055 553,17 eur. Najvyšší nárast o 649 915,14 eur bol zaznamenaný pri právnych službách, kde výška čerpaných prostriedkov za rok 2016 v porovnaní s rokom 2015 stúpila z 559 619,43 eur na 1 209 534,57 eur. (Príloha č. 1.)

Najvýznamnejším kontrolným zistením na MH SR bolo porušenie zákona o rozpočtových pravidlách. MH SR v súvislosti so zmluvou na právne a ekonomické posúdenie

situácie v spoločnosti BAT použilo verejné prostriedky v rozpore s určeným účelom, keď uhradilo spoločnosti Havel, Holásek & partners služby, ktoré neboli vykonané vôbec, ako aj služby vykonané v neadekvátnom rozsahu a kvalite v sume 103 976,40 eur.

V tejto súvislosti NKÚ SR upozorňuje na rezervy v účinnosti jednotlivých článkov vnútorného kontrolného systému MH SR, keďže vecná kontrola, ktorá predchádzala úhrade právnych a ekonomických analýz v súvislosti

s predmetnou čiastkovou zmluvou o poskytovaní služieb, uvedené kvalitatívne nedostatky nezistila.

Ďalej MH SR, v súvislosti so zmluvou o poradenskej činnosti pri strategickej investícii Jaguar Land Rover (poskytovateľ služby spoločnosť White & Case), nepreukázalo transparentnosť a hospodárnosť pri vynakladaní verejných prostriedkov. Okrem fakturačných dokladov MH SR nedisponovalo dokumentáciou preukazujúcou podrobnosti o spôsobe realizácie jednotlivých dodaných služieb.

1 ZAMERANIE KONTROLNEJ AKCIE

Výkon kontroly bol zameraný najmä na právne služby, poradensko-konzultačné služby a štúdie, expertízy a posudky. Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade

Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť rôzne aspekty zmluvných vzťahov a zistiť, či externé zabezpečovanie vybraných služieb bolo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Predmetom kontroly bol systém uzatvárania zmluvných vzťahov vo vybraných oblastiach služieb; účelnosť čerpania verejných prostriedkov; opodstatnenie, kvalita a využitie dodaných služieb.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrola bola vykonaná na MDV SR a MH SR. Výber vzorky zmlúv ovplyvnil objem vynaložených verejných prostriedkov, ich medzročný nárast, ako aj opakujúci sa dodávatelia vo vybraných oblastiach služieb. Na vybranej vzorke zmlúv bol preverený systém uzatvárania a registrácie zmlúv; účelnosť čerpania verejných prostriedkov vynaložených za vykonané služby a splnené

dodávky na základe realizácie zmluvy; opodstatnenie, kvalita a využitie dodaných služieb; vnútorný kontrolný systém. Kontrolovaným obdobím boli roky 2013 – 2016. Z celkového objemu prostriedkov čerpaných na vybrané oblasti služieb v kontrolovanom období bolo kontrolou preverených 32,14 % na MDV SR a 24,38 % na MH SR.

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

3.1 MDV SR

Poradensko-konzultačné služby – Výskumný ústav dopravný, a. s.

V kontrolovanom období malo MDV SR uzatvorené s VÚD dve platné a účinné rámcové dohody na zabezpečenie trvalých analytických činností pre oblasť dopravy. Cena bola stanovená na 3 105 900,00 eur a 5 148 000,00 eur. V súlade s rámcovými zmluvami boli uzatvárané čiastkové zmluvy o dielo.

NKÚ SR vykonal preverenie 17 čiastkových zmlúv. Na účel zdôvodnenia nevyhnutnosti využívania služieb externých spoločností bola vykonaná analýza organizačného poriadku MDV SR a činností vykonávaných NDS a SSC. Cieľom rozboru bolo preukázať, či pri zadávaní zákaziek pre VÚD zo strany MDV SR nedochádzalo k neoprávnenému využívaniu finančných prostriedkov pre súkromnú spoločnosť na úkor existujúcich spoločností, prípadne priamo sekcií MDV SR, ktoré majú vo svojich

činnostiach deklarovaný predmet vykonávaný zástupne VÚD v rokoch 2013 – 2016.

Z kontroly vyplynulo, že MDV SR zadávalo VÚD činnosti, ktoré malo zabezpečovať vlastnými zamestnancami, prípadne ich mohlo delegovať na NDS a SSC. Väčšina úloh nemala charakter výskumných alebo vedeckých prác. Išlo o bežné úlohy, ktoré podľa obsahu činností mohlo vykonať MDV SR, prípadne NDS a SSC. Tieto úlohy sa opakujú, prípadne vykazujú spracovanie štatistických údajov. Zistili sme prípady, keď úlohy neboli zdôvodňované ich mimoriadnosťou alebo komplikovanosťou predmetu práce vedením ministerstva. Sme toho názoru, že riešením zadaných úloh by sa zvyšovala odbornosť a skúsenosť ľudských zdrojov v rezorte dopravy.

Kontrola zistila, že pri zmenách zmluvných podmienok čiastkových zmlúv v niektorých prípadoch nebol dodrža-

ný postup v súlade s jej záverečnými ustanoveniami. V prípade čiastkovej zmluvy na plnenie diela s názvom „Optimalizácia riešenia jednotlivých druhov dopravných systémov z hľadiska hospodárskeho rozvoja SR“ zmluvné strany uzavreli dodatok, ktorým došlo k zmene termínov v plnení. Účinnosť dodatku pritom nastala až po termíne plnenia v zmysle pôvodnej zmluvy. K nedodržaniu podmienok vyplývajúcich zo zmluvy došlo aj v prípade čiastkovej zmluvy na plnenie diela s názvom „Spôsob obnovy a rekonštrukcie cementobetónových vozoviek“ a čiastkovej zmluvy na plnenie diela s názvom "Optimálny model fungovania Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. a Slovenskej správy ciest I. etapa". V oboch prípadoch došlo k zmene zmluvne dohodnutých termínov plnenia. Napriek tomu, že zmluvu možno meniť alebo dopĺňať jedine formou číslovaných dodatkov podpísaných oboma zmluvnými stranami, dodatky ku zmluvám uzatvorené neboli.

Právne služby – AKMG

Predmetom zmluvy so spoločnosťou AKMG bolo poskytovanie právnych služieb, vrátane právneho poradenstva a právneho zastupovania v sporovej agende a poskytovanie právnych služieb v nesporevej agende.

NKÚ SR počas kontroly porovnal mzdové náklady právneho odboru MDV SR a uhradené externé zmluvy. Z kontroly NKÚ SR vyplynulo, že ministerstvo uhradilo AKMG za právne služby v období rokov 2015 a 2016, na základe dvoch realizačných zmlúv 1 111 541,93 eur. Na odbore právnych služieb bolo v priebehu kontrolovaného obdobia 8 až 9 zamestnancov (vrátane riaditeľa odboru). **Mzdové prostriedky vynaložené na týchto zamestnancov počas celého kontrolovaného obdobia rokov 2013 – 2016, vrátane odmien, pritom predstavujú 518 409,06 eur.**

Na základe jednej realizačnej zmluvy boli AKMG k 31. decembru 2016 uhradené verejné prostriedky v celkovej sume 370 421,93 eur. Podstatnú časť z tejto sumy tvorí úhrada za vypracovanie právnych analýz, a to vo výške 309 184,80 eur, čo predstavuje až 83 % z celkovej sumy uhradenej advokátovi. Suma vo výške 61 237,13 eur za poskytovanie právneho poradenstva predstavovala len 17 %. V rámci sporovej agendy bolo advokátom vypracovaných 5 právnych analýz, v celkovej sume 195 256,80 eur. Pri realizácii zmluvy s AKMG boli zistené nedostatky týkajúce sa úplnosti podpornej dokumentácie potvrdzujúcej vykonanie uhradených služieb:

- v dvoch prípadoch nebol priložený podpísaný preberací protokol
- v troch prípadoch nebola príloha k faktúre – Špecifikácia vykonanej práce, odsúhlasená zodpovedným zamestnancom
- AKMG nepredkladala faktúry v zmysle rámcovej zmluvy, ale v nadväznosti na špecifikáciu vykonanej práce.

Kontrolou bolo zistené, že AKMG vypracovalo právnu analýzu posudzujúcu, či uzatvorením dodatkov k Zmluve o dopravných službách vo verejnom záujme môže dôjsť k diskriminácii iných dopravcov. **Právna analýza potvrdzovala už prijatý balíček opatrení v osobnej železničnej doprave. Kontrola zistila, že práca bola vykonaná až po schválení balíčka opatrení vládou SR. Za právnu analýzu uhradilo ministerstvo 73 432,80 eur.**

Poradensko-konzultačné služby – KPMG

MDV SR uzatvorilo s KPMG rámcovú dohodu na poskytnutie služieb súvisiacich so zabezpečením podporných aktivít portfólia projektov realizovaných ministerstvom v sume 7 200 000,00 eur.

V súvislosti s projektom informačného systému Atlas pasívnej infraštruktúry spracovalo KPMG štúdiu uskutočniteľnosti. **Štúdia bola vypracovaná až po realizácii verejného obstarávania**, v čase už známeho víťaza, s ktorým však zmluva nebola podpísaná. **Proces verejného obstarávania mal nasledovať až po schválení štúdie uskutočniteľnosti**, ktorá mala porovnať možné varianty.

Za vypracovanie podkladov pre obstaranie návrhu, vytvorenia a prevádzky informačného systému Atlas pasívnej infraštruktúry a vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti bolo zo štátneho rozpočtu uhradené KPMG 154 688,40 eur. MDV SR v máji 2017 postup zadávania zákazky Atlas pasívnej infraštruktúry zrušilo. Po dvoch rokoch bolo ministerstvo opäť na začiatku pri hľadaní lacnejšieho a efektívnejšieho spôsobu evidencie údajov o telekomunikačných, dopravných a inžinierskych sieťach na jednom mieste.

Poradensko-konzultačné služby – Deloitte

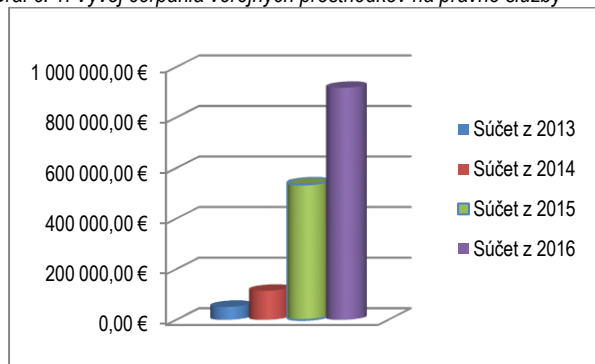
Na základe realizačnej zmluvy s Deloitte boli ministerstvu poskytované služby finančného auditu a výkonnosti, auditu ľudských zdrojov, auditu systémov, auditu procesov a auditu riadenia, aj systému finančného riadenia operačného programu. Predpokladaná hodnota zákazky realizačnej zmluvy bola 6 477 000,00 eur. Za tri dokumenty, súvisiace so stratégiou rozvoja verejného prístavu v Bratislave a s analýzou vodnej dopravy, uhradilo ministerstvo celkom 517 860,00 eur. **V dokumentoch sa opakovane vyskytovali identické časti. Finalizácia sektorovej analýzy vodnej dopravy za sumu 71 820,00 eur bola rozsahom pridaných aktualizácií finančne nadhodnotená.** Úpravy vo finalizácii zásadným spôsobom nemenili štruktúru, obsah ani grafické spracovanie dokumentu Aktualizácia sektorovej analýzy, ktorá jej predchádzala.

Štúdia realizovateľnosti zavedenia jednotného štandardu cestovných poriadkov verejnej dopravy navrhovala postup pri celonárodnom zjednocovaní dát cestovných poriadkov. Štúdia obsahovala variantné riešenia, ktorými možno dosiahnuť zadaný cieľ. Harmonogram v štúdiu bol orien-

tačný. Celková suma za vypracovanie štúdie bola 175 140,00 eur. V súčasnosti neexistuje príslušná legislatíva, ani konkrétne postupy, pre možnosť vstupu štátu v problematike štandardizácie, spracovania, evidencie a poskytovania cestovných poriadkov. **Nebol realizovaný žiaden projekt, ktorý by bol na štúdiu realizovateľnosti priamo prepojený.**

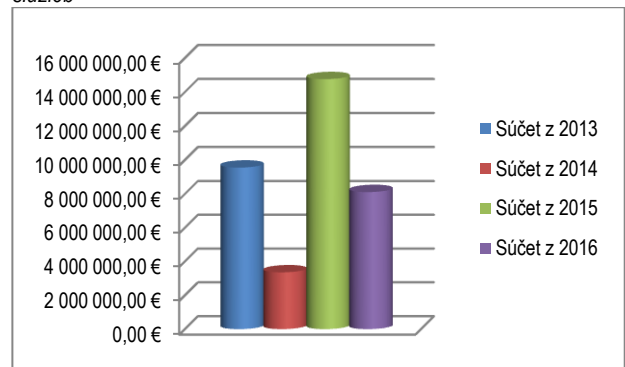
NKÚ SR konštatuje, že v prípadoch poradensko-konzultačných služieb ministerstvo nekonalo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách, podľa ktorého subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia.

Graf č. 1: Vývoj čerpania verejných prostriedkov na právne služby

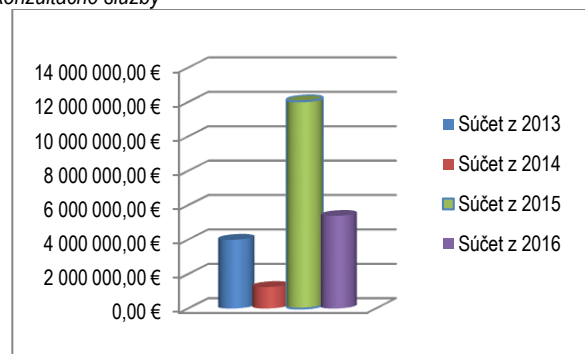
Zdroj: MDV SR

Graf č. 2: Vývoj čerpania verejných prostriedkov na vybrané oblasti služieb

Zdroj: MDV SR

Graf č. 3: Vývoj čerpania verejných prostriedkov na poradensko-konzultačné služby

Zdroj: MDV SR

3.2 MH SR

MH SR uzatvorilo rámcovú dohodu o vykonávaní komplexnej finančnej, ekonomickej, právnej a transakčnej poradenskej činnosti s tromi skupinami poskytovateľov: č. 1 Skupina poskytovateľov White & Case, s.r.o., a Wood & Company, a.s.; č. 2 Skupina poskytovateľov Havel, Holásek & partners, s.r.o., a Centire, s.r.o.; č. 3 Skupina poskytovateľov KPMG Slovensko, spol. s r.o., a Ružička Csekés s.r.o.

Poradensko-konzultačná činnosť – White & Case, s.r.o.

MH SR uzatvorilo so spoločnosťou White & Case, s.r.o., čiastkovú zmluvu na poskytovanie komplexného právneho, finančného, ekonomického a transakčného poradenstva pri príprave, zabezpečení, dojednaní a realizácii zamýšľanej investície strategického investora Jaguar Land Rover. Za služby poskytnuté podľa zmluvy sa ministerstvo zaviazalo zaplatiť dohodnutú cenu vo výške 372 407,88 eur. V súvislosti s preverovanou čiastkovou zmluvou pri strategickej investícii Jaguar Land Rover ministerstvo nekonalo v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách. **Okrem fakturačných dokladov nedisponovalo ďalšou dokumentáciou od poskytovateľa služby, preukazujúcou podrobnosti o spôsobe realizácie jednotlivých dodaných služieb, čím ministerstvo**

nepreukázalo transparentnosť a hospodárnosť pri vynakladaní verejných prostriedkov.

Poradensko-konzultačná činnosť – Havel, Holásek & Partners, s.r.o.

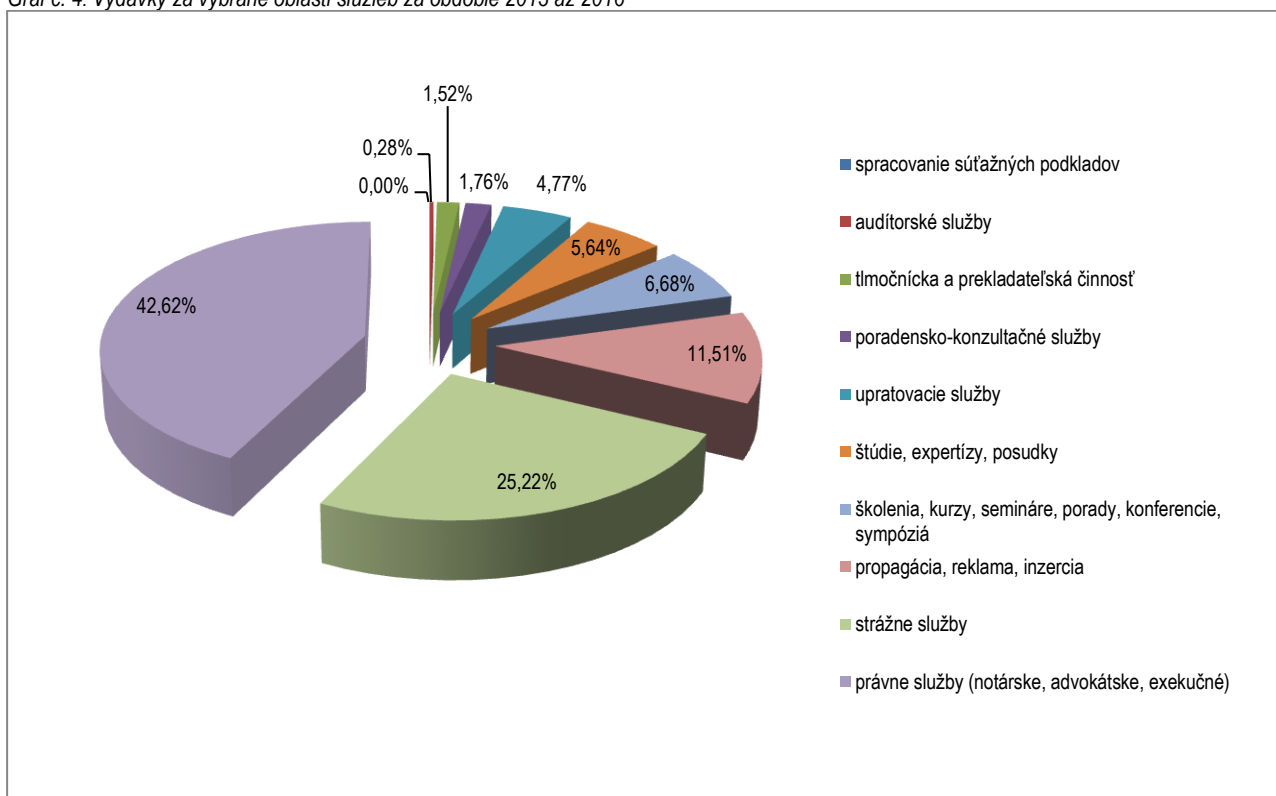
MH SR uzavrelo s advokátskou kanceláriou Havel, Holásek & Partners, s.r.o., čiastkovú zmluvu o poskytovaní služieb na právne a ekonomické posúdenie aktuálnej situácie v spoločnosti BAT v sume 255 268,80 eur. Preverovaním výstupov, vypracovaných týmto poskytovateľom na základe čiastkovej zmluvy na právne a ekonomické posúdenie situácie v spoločnosti BAT, kontrola NKÚ SR zistila, že výstup „Právny rozbor“ zo dňa 29. februára 2016 nevypracoval poskytovateľ v súlade s článkom III. a prílohou č. 1 čiastkovej zmluvy. „Právny rozbor“ neobsahoval objednané časti týkajúce sa korporátnej histórie BAT, preverenie vlastníckeho práva k veciam, poisťovacích a úverových zmlúv, dodávateľských a odberateľských zmlúv, zmluvných vzťahov, stavu povolení, prebiehajúcich a plánovaných investičných nákladov a analýzu potrebných súhlasov tretích strán.

Napriek uvedeným nedostatkom MH SR akceptačným protokolom potvrdilo úplnosť a súlad dodaného rozboru s predmetom čiastkovej zmluvy. Listom zo dňa 21. septembra 2016 MH SR následne úplnosť rozboru spochybnilo.

Poskytovateľ následne ministerstvu predložil doplnený materiál „Právna analýza (aktualizovaná verzia zo dňa 12. decembra 2016)“, ktorý uvedené časti síce obsahoval, ale len v rozsahu cca 2,5 strany formátu A4, čo nezodpovedalo kvalitatívnym a kvantitatívnym požiadavkám MH SR, uvedenými v prílohe č. 1 k čiastkovej zmluve, ktorá predpokladala práce v trvaní cca 1 130 hodín a cenu 90 732,00 eur s DPH. Ďalej právna a ekonomická analýza vôbec neobsahovali časti týkajúce sa „ad hoc“ odborného poradenstva (v predpokladanom trvaní 223 hodín a cene 13 244,40 eur s DPH), pričom tieto boli vyfakturované a zaplatené.

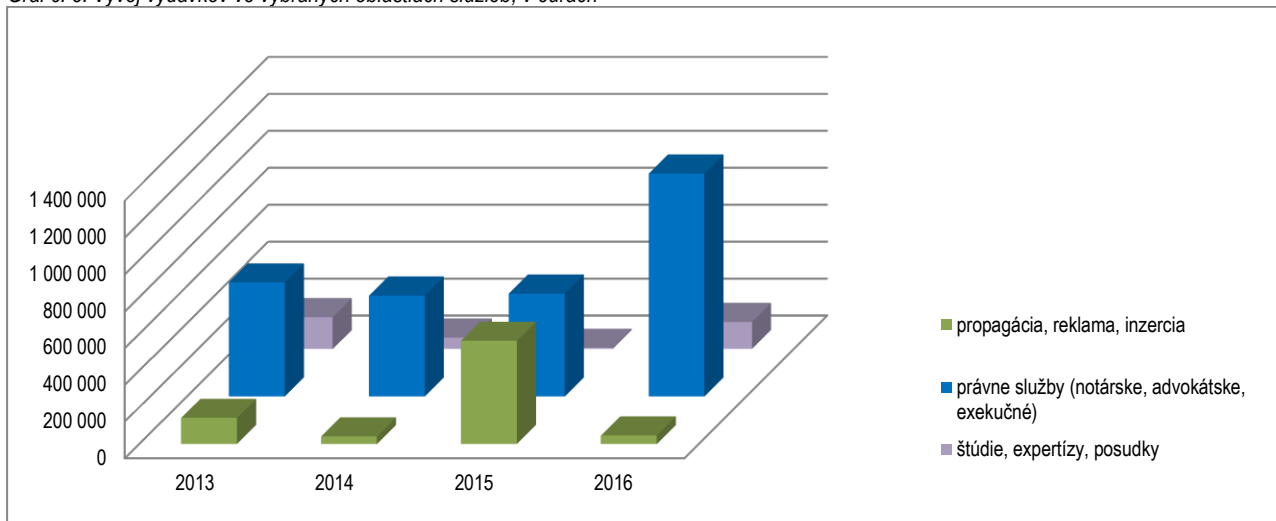
Tým, že **ministerstvo uhradilo služby, ktoré neboli vykonané vôbec resp. neboli vykonané v adekvátnom rozsahu a kvalite v celkovej sume 103 976,40 eur, použilo verejné prostriedky v rozpore s určeným účelom, čím sa dopustilo porušenia zákona o rozpočtových pravidlách**. Nadväzne na tieto skutočnosti NKÚ SR upozornilo na rezervy v účinnosti jednotlivých článkov vnútorného kontrolného systému MH SR, pretože vecná kontrola, ktorá predchádzala úhrade právnych a ekonomických analýz, v súvislosti s predmetnou čiastkovou zmluvou, uvedené kvalitatívne nedostatky nezistila.

Graf č. 4: Výdavky za vybrané oblasti služieb za obdobie 2013 až 2016

Zdroj: MH SR

Graf č. 5: Vývoj výdavkov vo vybraných oblastiach služieb, v eurách

Zdroj: MH SR

Postup NKÚ SR

- Protokoly o výsledku kontroly na MDV SR a MH SR boli prerokované.
- Záverečná správa z kontrolnej akcie bude zaslaná NR SR – predsedovi Výboru pre financie a rozpočet, predsedovi Výboru pre hospodárske záležitosti, ako aj ministrom hospodárstva SR, ministrom dopravy a výstavby SR, ministerke spravodlivosti SR a vláde prostredníctvom predsedu vlády, a to v súlade s § 20 ods. 1 zákona č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR.
- Kontrolné zistenie na MH SR, týkajúce sa porušení finančnej disciplíny, bolo oznámené Úradu vládneho auditu.

ODPORÚČANIA**MDV SR**

1. V prípade zmeny zmluvných podmienok čiastkových zmlúv postupovať v súlade s jej záverečnými ustanoveniami, zmluvu meniť a dopĺňať jedine formou písomných číslovaných dodatkov, podpísaných oboma zmluvnými stranami.
2. Zabezpečiť, aby realizácia fakturácie bola v súlade so zmluvne dohodnutými podmienkami.
3. V záujme preukázateľnosti vykonanej práce odporúčame dbať o úplnosť dokumentácie, na základe ktorej dochádza k vyplácaniu odmien za vykonané služby, teda podpornej dokumentácie potvrdzujúcej vykonanie uhradených služieb.
4. Zároveň odporúčame venovať zvýšenú pozornosť vnútornému kontrolnému systému MDV SR.
5. V záujme hospodárneho a efektívneho využívania verejných finančných prostriedkov obmedziť využívanie externých právnych služieb len pre najkomplikovanejšie prípady, sústrediť sa na využívanie vlastných zamestnancov.
6. Pokiaľ analýza, štúdia, posudok, prípadne expertíza nepodlieha utajovaniu podľa zákona, považujeme za vhodné, v súlade so súčasnými trendmi transparentnosti vynakladania verejných finančných prostriedkov, jej zverejnenie na webovom sídle ministerstva.
7. Prístupovať k procesu verejného obstarávania až po zhodnotení výsledkov štúdie realizovateľnosti a argumentácii pre najlepší variant projektu.
8. Nezadávať úlohy, ktoré nemajú operatívny charakter na základe rámcovej zmluvy pre VÚD. Do úloh s charakterom dlhodobých analytických prác zapájať vlastných zamestnancov, príp. využívať potenciál zamestnancov NDS a SSC. V prípade, ak pôjde o výsostne výskumné a vedecké práce, odporúčame využiť kapacity SAV a technické univerzity, nie súkromné spoločnosti.

MH SR

9. Na základe zistení kontroly, NKÚ SR odporučil MH SR vykonať kontrolu vybraných zmlúv z hľadiska správosti určenia a dohodnutia zmluvných náležitostí, ako aj právnej a ekonomickej výhodnosti. V záujme preukázateľnosti dbať na úplnosť dokumentácie potvrdzujúcej vykonanie dodaných služieb, venovať zvýšenú pozornosť vnútornému kontrolnému systému.

Na účely posilnenia transparentnosti a účelnosti vynakladania verejných prostriedkov odporúčame **ministerke spravodlivosti**, aby zaviedla povinné zverejňovanie analýz, štúdií, posudkov a expertíz.

4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

Protokoly o výsledku kontroly boli na účely oboznámenia sa s ich obsahom predložené kontrolovaným subjektom. Protokol o výsledku kontroly zo strany MDV SR podpísaný nebol.

K obsahu protokolu o výsledku kontroly boli zo strany MDV SR a MH SR vznesené námietky voči pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení, uvedených v protokole o výsledku kontroly.

Preverením námietok sa nepreukázala ich opodstatnenosť, ani neboli dodatočne zistené skutočnosti, ktoré majú

podstatný vplyv na obsah protokolu. Z uvedeného dôvodu nedošlo k vypracovaniu dodatkov k protokolom o výsledku kontroly ani na jednom kontrolovanom subjekte.

Na základe výsledkov kontroly, uvedených v protokole o výsledku kontroly, NKÚ SR uložil kontrolovaným subjektom prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Kontrolované subjekty sa zaviazali prijať opatrenia a následne zaslať správu o ich splnení, resp. plnení. Plnenie opatrení bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti monitorovať.

5 TÍM KONTROLÓROV

V rámci kontrolnej akcie boli na kontrolované subjekty vytvorené dve kontrolné skupiny. Vedúcimi a členmi kontrolných skupín boli skúsení zamestnanci s dlhoročnou

odbornou praxou na NKÚ SR, ktorí sa opakovane zúčastňujú kontrol na príslušných subjektoch, preukazujú komunikačné a odborné zručnosti.

ZÁVER

Kontrola dosiahla stanovené ciele. Na vzorke zmlúv uzatvorených vo vybraných oblastiach služieb bol zhodnotený systém uzatvárania zmlúv, účelnosť čerpania finančných prostriedkov, a najmä opodstatnenie, kvalita a praktické využitie dodaných služieb.

Z preverovania vyplynulo, že vynakladanie prostriedkov v oblasti služieb bolo v niektorých prípadoch neefektívne a neúčinné. Niektoré externé zadávané činnosti mohli byť zabezpečené vlastnými zamestnancami. Došlo tak k neodôvodnenému, prípadne predraženému využívaniu externých služieb.

Kontrolné mechanizmy pri vecnej kontrole nefungovali optimálne a vykazovali znaky formálnosti, čo spôsobilo v niektorých prípadoch nedostatočné preverenie kvality dodaného predmetu zmluvy. Finančné prostriedky tak boli uhradené bez adekvátneho vyhodnotenia. Potvrdila sa aj nedostatočná praktická využiteľnosť predmetu zmluvy.

Za účelom odstránenia kontrolou zistených nedostatkov NKÚ SR navrhlo osem odporúčaní pre MDV SR a jedno odporúčanie pre MH SR. Odporúčania zo strany NKÚ SR smerujú najmä k efektívnejšiemu a účinnejšiemu využívaniu externých služieb.

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad SR
Priemyselná 2
824 73 Bratislava
☎ +421 2 501 14 451 ✉ info@nku.gov.sk

Ministerstvo dopravy a výstavby SR
Námestie slobody 6
810 05 Bratislava
☎ +421 2 5949 4777 ✉ info@mindop.sk

Ministerstvo hospodárstva SR
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava
☎ +421 2 4854 1111 ✉ info@mhsr.sk

PRÍLOHA Č. 1

Tabuľka č. 1: Čerpanie prostriedkov vo vybraných službách MDV SR, v eurách

Oblasť výdavkov // rok	2013	2014	2015	2016	spolu
školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie sympózia	280 507,78	441 984,00	409 328,96	418 437,19	1 550 257,93
konkurzy a súťaže	23 905,21	37 940,96	35 318,96	47 004,37	144 169,50
propagácia, reklama, inzercia	1 465 980,78	383 034,48	368 755,05	317 145,04	2 534 915,35
upratovacie služby	67 665,33	115 567,00	154 315,51	106 991,81	444 539,65
tlmočnicka a prekladateľská činnosť	34 471,92	63 168,86	24 462,21	8 986,04	131 089,03
právne služby (notárske, advokátske, exekučné)	51 493,59	114 726,31	535 204,54	917 890,29	1 619 314,73
strážne služby	252 742,99	252 483,23	246 271,02	259 771,01	1 011 268,25
poradensko-konzultačné služby	3 998 061,48	1 252 146,20	12 048 730,00	5 387 801,00	22 686 738,68
audítorské služby	5 928,00	6 664,00	14 370,00	6 006,00	32 968,00
štúdie, expertízy, posudky	3 373 218,18	694 684,47	920 335,15	644 593,16	5 632 830,96
spolu	9 553 975,26	3 362 399,51	14 757 091,40	8 114 625,91	35 788 092,08

Zdroj: MDV SR

Tabuľka č. 2: Čerpanie prostriedkov vo vybraných službách MH SR, v eurách

Oblasť výdavkov // rok	2013	2014	2015	2016	spolu
školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	122 358,72	133 216,67	105 788,68	99 163,86	460 527,93
propagácia, reklama, inzercia	142 570,51	41 158,22	563 644,82	46 515,28	793 888,83
upratovacie služby	67 173,27	89 853,38	89 536,32	82 062,06	328 625,03
tlmočnicka a prekladateľská činnosť	20 171,59	38 821,38	27 413,24	18 349,58	104 755,79
právne služby (notárske, advokátske, exekučné)	620 326,00	549 066,54	559 619,43	1 209 534,57	2 938 546,54
strážne služby	555 720,48	380 982,00	381 019,65	421 041,72	1 738 763,85
poradensko-konzultačné služby	34 920,00	18 480,00	36 496,48	31 776,00	121 672,48
audítorské služby	0,00	19 000,00	0,00	0,00	19 000,00
štúdie, expertízy, posudky	172 698,68	61 954,84	6 912,54	147 110,10	388 676,16
spolu	1 735 939,25	1 332 533,03	1 770 431,16	2 055 553,17	6 894 456,61

Zdroj: MH SR